LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE”DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND“ВОРИАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА-
ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКИ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „ВАСКАУШЧЫНА“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Васкаушчына“ („Das Vaterland“),

(13 b) München 19, Schliessfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 8, Rosenheimer Str. 46 a
Цена паза Нямеччыны: ЗША — 20 цэнтаў, Канада — 20 ц., Ангельшчына — 1 шылінг, Францыя — 20 фр., Бэльгія — 5 фр., Аўстралія — 1 шылінг,
Аргентына — 2 пэзо. У іншых краінах раўнавартасць 15 ам. цэнтаў.
Цена лётніцкай поштай у заакяніскіх краінах — 30 ам. цэнтаў. — Падвой-
ныя нумары каштоўны падвойна.Банковыя конто: Zeitung „Васкаушчына“,
Konto Nr. 357-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

ГАЗЕТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

№ 21 (303)

Нядзеля, 20 трапеня 1956 г.

ГОД ВЫДАННЯ 10

На юбілей Айца Робэрта

На шляху нашага вызвольнага руху мы мелі на мала чужыншу, якія сваім удзелам у ім на мала прычыніліся нам сваі памагай амаль ува ўсіх дзялянках нашага як нацыянальна-культурнага, гэтак і рэлігійнага ды палітычнага жыцця.

Былі нат выпадкі, калі некаторыя з іх так прачуваліся нашай справай і так ёй аддаваліся, што ў гісторыю нашую ўвайшлі ў ваходзяць, як найважнейшыя патрыёты Беларусі. Але выпадкі гэтая датычнаца тых, што радзіліся ці выхаваліся ў стыкі беларускага народу або прынамся выйшлі з суседніх нам блізкіх народоў.

З нарадаў-жа далейшых, калі і зьяўляліся нашыя прыяцелі, дыкія услугі іхнія, хоць часам і вялікія, выражаліся найчасціцай позыўныя актамі ці шэрагам актаў у вабмежаваным часе. И ніколі ная было выпадку, каб такі наш прыяцель далёкага ад нас народу прынамся на працягу пару год цалком аддаваўся нашай справе.

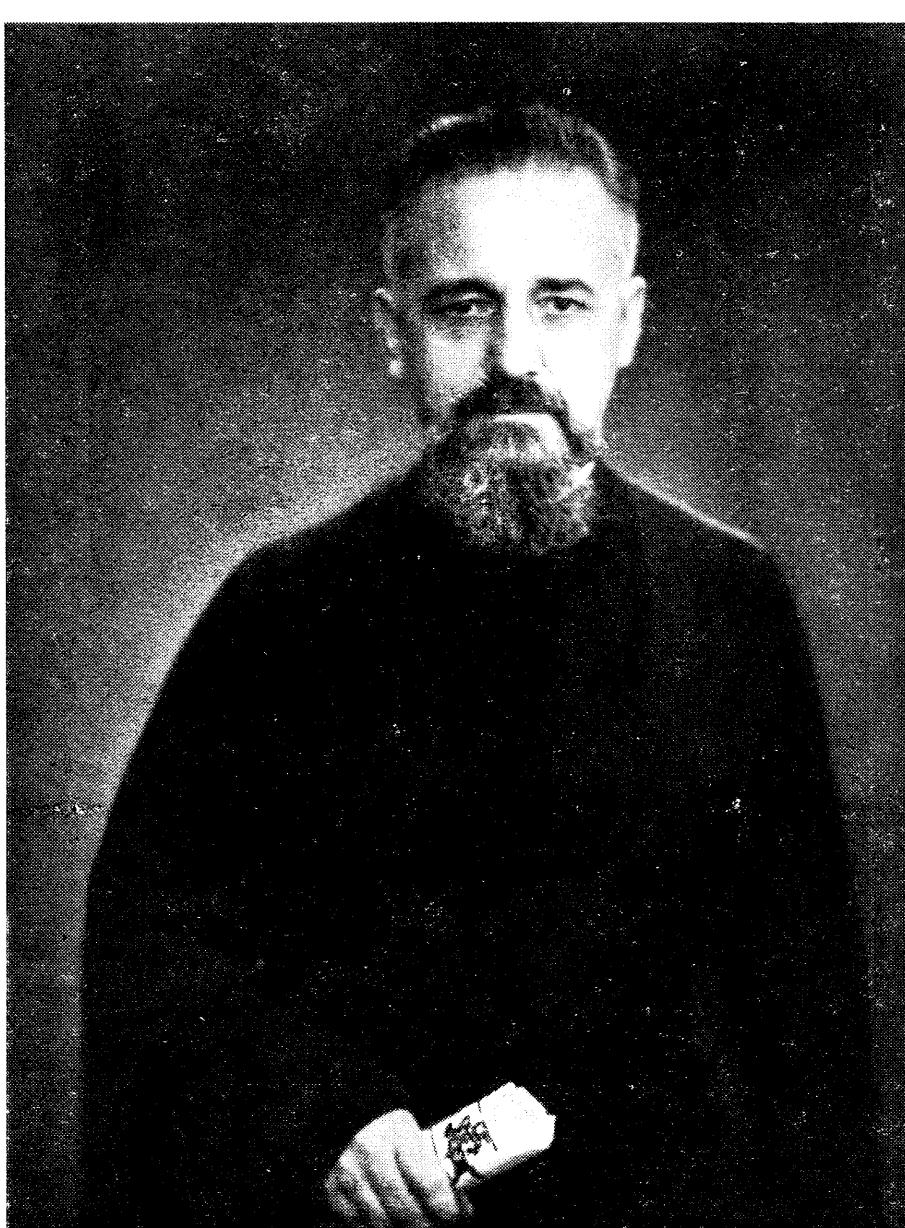
Айцец Роберт у гэтым выпадку зьяўляецца вынікам у нашым нацыянальна-вызвольным руху.

Весем год таму назад ён прыйшоў да нас і на працягу гэтых вясмы год ная толькі прысвяціў увесі свой час нашай справе, але і поўнасцю ўкладаў і ўкладае ён ўсю свою душу ў энэргію. Айцец Роберт зъявіўся да нас у вадзін з націяжайшых мамэнтаў нашага вызвольнага змагання. И ці ная было гэтае зъяўленне так высока культурнага, так высока цывілізаціонага, а ішча больш, так высока шляхотнага душой чалавека Божым Прывідам?

Можа каму-небудзь здаёлку здавалася, што Айцец Роберт алякаваўся толькі беларускімі студэнтамі. Гэта справа ная так складаная. Але Айцец Роберт і гэту справу паставіў інакш, чымся гэта чалавека бывае ў тыхіх выпадках. Глыбока прачулены долю беларускага народу і ягоным будучым лёсам, ён паставіў сваім заданнем з тых хоць некалькі дзесяткі беларускіх студэнтаў зрабіць як найбольш вартасных, як найбольш карысных людзей для беларускага народу. Карысць гэту ён бачыў на толькі ў вырабленыні зь іх як можна больш адукаваных заходнезўрапейскіх інтэлігентаў, але разам з тым людзей найвышэйшай єўрапейскай культуры з найлепшымі духова-маральнymi якасцямі. Матарыял у значным працэнтэ ная на лёгкага да гэтага падхадзіць. Ужо адна гэтая праца была для чалавека так чулага, так кволага пачуццямі надмерна цікай.

Але Айцец Роберт не абмежваўся толькі працай із студэнтамі. Ен гэтак-жа прачуваліўся доляй і лёсам некалькіх сотняў беларускіх работнікаў у Бэльгіі. Столікі-же сілы ў энэргіі ён пакладаў для палешчання іхнага матарыяльнага стану й духова-маральнага падтрымання. Ды і на гэтым на спыніўся...

Неразуменне вонкавым съветам праблемы беларускага вызвольнага руху, пакутаў, і цярпеньня беларускага народу

У сваіх частых падарожжах у Амельшчыну, Італію, Аўстрыю, Нямеччу, Галандию і г. д. ён таксама быў Беларусі ягону, таксама ная мала перыяды. I перажыўшы гэтыя быўлітымі пакрыўданага беларускага народу. Ягоная высокая культура, ягоны канектаць яйтаратыт ламалі нам лёд, чаго ніхто з нас не патрапіў-бы зрабіць. Яго бязупынна абектыўнасць распальвала найхаладнейшыя сэрцы і абаронікам пакрыўданага беларускага народу.

Айцец Роберт больш чымся перажывав наша гора. Ен шмат і вельмі шмат перацярпіў за нас. Цярпіў і ад чужых і ад нашых, цяпер ужо яму зусім сваіх.

Перажыў ён на мала і тэй чорнай няў-

Робэрта і якія найбольшія маглі разумецца і ацаніць вялікую і ахварную працу для Беларусі ягону, таксама ная мала перыяды. I перажыўшы гэтыя быўлітымі больш цяжкімі, што яны ная былі і на ёсць у стане адудзячыцца яму за яго-ную так цяжкую і ахварную працу.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна. Ваша Вацкаўшчына ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску сваіх, яны ная была паніваленая знікуючай, і зноў ная толькі палітычна, але і культурна.

Беларуская эміграцыя павінна гэта момчы запамятаць. Удзячніцай нашай націянальной адраджэння прынесла цяпер багатыя плёні, якія бачыць кожны

іншы. Пасыльныя яны ная была так шчасливай: пасыль кароткага пробліску

Чарговыя крэмлёўскія сэнсацыі

(Заканчэнне з 1-ай бачыны)

а так-жэ імкненнем стварыць яшчэ лепшыя ўмовы для мірнага індустрыяльнага будаўніцтва ў Савецкім Саюзе».

Гэтая пастанова савецкага ўраду аб зымнішэнні сваіх збройных сілаў быўла прынята на Захадзе зь вялікай стрыманасцю ў сцэптыцызмам. Вартай асаблівай увагі заява ў гэтай справе амерыканскага дзяржаўнага сакратара Дальеса, што савецкі крок вельмі значна зъменіўся ў засуджаных, якіх ворагаў народу, іх рэгабілітацыі.

Але і ўсе гэтыя законы, выдадзеныя ўсімі на карысць працоўных, фактычна зъяўляюцца толькі фармальнымі зъменамі, але іх практычная сутнасць амаль не зъмянілася. Дык і тут, нічога не трачыць, робіцца вялікія пропагандовыя даслідніцтвы.

Заходнія палітычныя абсэрваторы прызнаюць, што гэтае зъмяншэнне арміі на адзін мільён 200 тысяч чалавек бадай што не аслабляе савецкай ваенай магутнасці. Заходнія афіцыяны савецкіх збройных сілаў хістаецца між 4 і 4,6 мільёнамі чалавек. Былы галоўніками зъмены збройных сілаў Атлантычнага пакту генерал Грунтэр Нядайдуна заявіў, што савецкая армія налічвае звыш 176 дывізій і зъяўляецца наймагутнейшай збройной сілай у сьвеце, тады калі Задзіночаныя Штаты трывоюць ціпера пад зброяй толькі 2,9 мільёну чалавек.

Таксама нельга забываць, што ў будучай вайне наземныя збройныя сілы ня будуць мець вырашальнага значання. Галоўную ролю будзе альгітрыца мацернай зброяй, над вытворчасцю якой Саветы ціпер, атрымаўшы із здымблізаваных жаўнероў большую колькасць работнікаў, будуть працаўцаў яшчэ інтэнсіўней. Дык узноў, нічога ня страшыць, Саветы здабываюць вялікія пропагандовыя козырь супраць Захаду. І гэта думаць, што гэтыя козырі будзе мець не малы ўплыў асабліва на г. зв. «інтурыяльныя краіны», а таксама на дзефістычныя і паціфістычныя колы заходняга насельніцтва.

Вестка аб развязанні лягераў прымусовай працы, як і пастанова аб зъмяншэнні збройных сілаў Савецкага Саюзу павінна быць разглядана на аднойроўніцы з цэлым радам іншых выпадкаў у Савецкім Саюзе, якія съпытца як з рукава пасыля XX зіезду партыі ёй былі запачаткованы дэтранізацый Сталіна ды адвінавачнім яго ў цэлым раздрасту. Коротка тады пералічыўсяя новыя савецкія меры прыемствы, праведзеныя для «добра» на сельніцтва.

Пастановай з 9 сакавіка сёлета быў скарочаны работніцкі тыдзень працы.

Пастановай з 27. 3. 1956 быў прадойжаны водпускі для цяжарных жанчын.

29. 4. 1956 быў адменены законы з 1934 і 1937 гг. аб надзвычайных мерах пры расцьледванні й судаводстве палітычных спраў.

Асуджэнне мэтадаў съледства й судаводства, ужываных Вышынскім.

Згодна паведамленню німецкай прэсы з 12. 5. 1956 быў адменены закон аб угалоўнай адказнасці за самавольнае пакіданье месца працы ў спэцыяльныя сілы. Міністар далей зъяўляў увагу, што здымблізаваныя савецкія жаўнеры ў сваіх бальшыні будуть выкарыстаны на прынятай на Захадзе зь вялікай стрыманасцю ў сцэптыцызмам. Вартай асаблівай увагі заява ў гэтай справе амерыканскага дзяржаўнага сакратара Дальеса, што савецкі крок вельмі значна зъменіўся ў засуджаных, якіх ворагаў народу, іх рэгабілітацыі.

Перагляд справаў раней засуджаных, якіх ворагаў народу, іх рэгабілітацыі.

Але і ўсе гэтыя законы, выдадзеныя ўсімі на карысць працоўных, фактычна зъяўляюцца толькі фармальнымі зъменамі, але іх практычная сутнасць амаль не зъмянілася. Дык і тут, нічога не трачыць, робіцца вялікія пропагандовыя даслідніцтвы.

Усе гэтыя падзеі ў Савецкім Саюзе съветчанці і аб тым, што савецкая систэма расцьхісталася ў трэбце ўратаваць усімі гэтымі ўжоўнымі ўступкамі для насельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які перажывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Цяперашня сітуацыя ўнутры Савецкага Саюзу да некаторай меры прыпамінае палажэнне, якое наступіла адрэзу пасыля съмерці Сталіна. Пасыль съмерці ўсяўладнага дыктатара крэмлёўская верхавінка была разгубліася, а сярод насельніцтва паявіліся надзеі на магчымую зъмену ягонага палажэння. Пачаліся выразныя фэрмэнты ў зъменіўшыся стражах перед усіўладным МВД. Гэта быў крытычны для Саветаў мамент, які мог быць выкарыстаны Захадам для аслаблення савецкай систэмы, а магчыма й для далёка ідучых зъменаў.

Але Захад гэтага спрыяўляе маменту на выкарыстаў. Замест станоўчага палітычнага і прапандовага наступу, які тады мог быць мець вялізарны поспект, на Захадзе перамог пагляд, што трэба пасынку прыглядзіцца да развязыцца выпадкаў, якія самі развязываюцца ў пажаданікі. Сяньня для ўсіх ясна, што гэтым самым Захад выдатна памог крэмлёўскай кліцы апанаваць сітуацыю.

Выцягваючы наўку з нядаўных сваіх памылак, павінен сяньня Захад інайчай выкарыстаць заіснаваўшую ў Савецкіх сітуаціях. Нам здаецца, што стаючыя палітычныя і пропагандовыя наступ на Савецкі Саюз сяньня мог быць падзялена на духу савецкага насельніцтва і ўзмоўні-бы ягоны суправаду з савецкай систэмы, а з другога боку прынёс-бы шмат новых клюпатаў «калекціўнаму кіраўніцтву», перадусім аслабі-бы ягоныя пазыцыі як унутры краіны, гэтак і вонкак яе. А гэта быў-бы паважны, можа навет рашаючы крок у кірунку развалу савецкай систэмы.

Сумлеўна, аднак, і Захад пры сваіх разгубленасці, ненаважанацца ў пасынку зможа на гэта здабыцца.

Л. К.

Сталін — агент царскае ахранкі

Пераглядаючы загалоўкі амерыканскага часопісу «Лайф» за 23 красавіка г. я наткнуўся на такі «Сэнсацыйны сакрэт аб практыцы Сталіна». Эта артыкул напісаны Александрам Арловам, быўшым генэралам НКВД, які ў 1938 годзе напрацоўнік палітычнага практычнага прытулішча ў ЗША ў яго атрымаў.

Арлou піша, што ў 1936 годзе ён атрымаў загад пасеха ў Гішпанію для арганізаціі партызанскіх ў заплечы войск ген. Франко. Пасыль кароткага часу здзяржалася аварыя з ягоным аўтам і яго пасылаючы ў кініку ў Парыж. Тут ён 15 і 16 лютага 1937 г. неспадзявана сутракаеца з сваім дубродынным братам, таксама з вышынішым ахвіцом НКВД, Зінавеем Качнельсонам, які спэцыяльна прыехаў да яго. Ад яго-ж ён пачаў таюю гісторыю:

«У 1936 годзе Сталін выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некаторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які перажывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

«У 1936 годзе Сталін выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Савецкі Саюз, паглыбіцца.

Міністар выклікаў да сябе Ягоду, шыфа НКВД, і загадаў яму падзяліцца з савецкімі ахвіцамі на некоторых высадках на сельніцтва. Даёла гэтага варта задзеражыцца на тым, якую пазыцыю сяньня ў дачынэнні да Савецкага Саюзу павінен заніць Захад, каб нутраны, крэзы, які пережывае бяспречна Сав

Лісты ў Рэдакцыю

Вельміпаважаны Спадар Рэдактар!

Прашу зъмясьціць у Вашай паважайшай газэце наступнае:

Ад некатарапа часу на беларускім кніжным рынке з'явілася кніжка пад назвам «Зі гісторыі праваслаўнай царквы беларускага народу». І. Касяка. Я ня з'бираюся разбіраць матарыял, зъмешчанага ў кнізе, але з прычыны, што там фігуруе маё прозвішча ў якім прымесным аспекце, дзе я выстаўляюся нейкім «мучанікам» за «веру і отечество», — з'яўлюю:

1. што аўтару кнігі ня толькі не даў згоды на друкаваныне майго прозвішча, але й наагул ніколі гутаркі ад падобным выпадку ня меў. Лічу абураючым зъмішчэннем на друкаваных бачынах і падаваныне да публічнага веда ма прыватных дробных дэталей студенчага жыцця, чым і зъяўляеца ўспомінены ў кнізе выпадак;

2. празкі ў Длювэне шэсць з павіннаю гадою, як ні мне, так і никому з маіх сяброў ніколі ня было зроблены нікіх ні намёку, ні націкаў ні на зъмену рэлігіі, ні палітычных пераканаўнін. Наадварот, з боку акадэмічных уладаў мы заўсёды мелі падтрымку ў арганізаціі свайго праваслаўнага жыцця;

3. буду заўсёды глыбока ўдзячным Лювенскому Універсітету, ягонай талерантнасці, дзе запраўды пануе хрысціянская любоў і роўнасць і дзе я з'яўляваў вышэйшую асьвету;

4. выношу найшчэрэшную падзяку нашаму агульному Лювенскому маральству й матарыяльным аплюсам на працягу ўсіх навукі, а асабліва гадою раблення дактарату, пэру Роберту.

З глыбокай пашанай

Др. Вітаўт Кіпель.

«Урачыста панясём цымбалы многазвонныя»

(Працяг з 3-й бачыны)

райзец — прафесар Ю. Шерах у сваім вылінейдзізначаным артыкуле зазначае:

«Шыпшина свой радавод вядзе ад «Узвышша», вядзе ні толькі фармальна, а й даводзіць гэтася характеристам і накіраванасцю свае творчасці.

Запраўды спраўа навет ня ў тым, што час. «Шыпшина» распачынае сваім пэрадрукаваным адпаведным творам чаёвымі ўзвышшэнцем. Магчыма зусім ня вычарпальным для тлумачнага напрамку «Шыпшины» — і згуртаваніня і часапасу — ёсьць тое, што я ачолываў і рэдагаваў узвышшэнцем. За тое ў даволі значнай ступені паказальні, што акрамя шыпшинаўцаў найбольшасць і найбажнайшыя месцы занілі ў іхнім часапасу і пэрадрукамі і арганічнымі творамі ўзвышшэнцем — Дубоўку, Жылку, Пушчу, Чарны, Альгердзіч, Крапіва, Кляшторны, Лужанін, Глебка, Мрый, Віцьбіч. І творы ўзвышшэнці і творы тае часткі шыпшинаўцаў, якія вызначалі сабой настрагамі свайго згуртаваніня, арганічна наслучаў паміж сабой:

мужны нацыянальна-рамантычныя характеристары.

Аднак, калі самае згуртаваніне «Узвышша» не зъяўлялася маналітычнай, дык больш адсутнай гэтася цэльнасці характарна для «Шыпшины», якая нефікічна зъяўлялася на эміграцыйні літаратурных цэнтрах. Побач з чаловай узвышэнскай традыцыяй, што набывае аптычны шыпшинаўскі абрэс, у межах «Шыпшины» з'яўліліся адбітакі упływu і націніцтва і маладніці. Гэтая двайная частасць заўважваеца ня толькі ў пасобных нумарах час. «Шыпшина», але паза ёй, мелася паміж некаторымі шыпшинаўцамі паказальная дыскусія аб прызначэнні, які ў большай ці меншай ступені зъяўляліся носятнімі нашаніцтвамі і маладніці, пераканаўцісі, што ня ў стане падпрадкаўца сабе згуртаваніні, спакінуў яго, стварыўшы свой літаратурны часапас «Прысьце».

Нашая эміграцыя мае прапарцыянальна-агульнае ліку літаратараў ладзе здатных крытых, але дагэтуль нікто з іх ня даў гэта патрэбнага больш-менш глыбокага ды шырокага агляду беларускай літаратуры на чужынне. Хіба вылуччэннем ў гэты галіне зъяўляеца прадмова да альманаху «Ля чужых берагоў», каб толькі ня ёйная, пэўне ў сувязі з картоткі памерам, схематычнасці, якой заўсёды ўласціві заганы. Паводле гэтася прадмовы меліся ў мінукім бадай вылуччна «Шыпшина» і «Сакавік», што сталіся цяпер гістарычным здабыткам, бо не ставала ім «ані» сталага характеристару, ані выразнае ізвесткі. За тое цяпер у нас, паводле тae-ж прадмовы, ёсьць часапас «Конадні», які мае ўсе дадзенны згульяць правадніцкую ролю ў нашым літаратурным жыцці на эміграцыі.

Кажды, хто ведае сучаснае літаратурное жыццё на чужынне, ня вычуе пась-

Зь беларускага жыцця

ПАРАД СВАБОДЫ

Вельміпаважаны Спадар!

Карэспандэнцыя аб Сакавіковых урачыстасцях у Нью-Ёрку памешчаная ў нумарах 15 і 16 «Бацькаўшчыны» не адлюстроўвае навет і аднай троій са-прауднасці, што Рэдакцыя палі-чыца мэтаездным скарасці карэспандэнцыю да мінімуму.

Рэдакцыя выкінула важнейшыя цытаты з прамоваў, не памяшчаныя здымак з Божай службы й акадэміі, выкінула шматлікія прозвішчы ды паперакручвалі назовы, якія былі правільна напісаны, а галоўнае, што не памяшчаныя спіску прысунутых гасцін (чытэроў архіяпіскапаў) ды больш за 20 амэрыканскіх і іншанациональных прастадынікі, прозвішчы якіх съвятылі-бі ад вельмі імпрэзы ды посыпехах у грамадзка-папярэднічнай дзеянасці Беларусаў Нью-Ёрку.

Хачу зазначыць, што выкінутыя цытаты пераважна былі анты-маскоўскі-камуністычнага характеристару, магчымы дзея-таго, што яны былі не па лініі палі-тикі непрадрашэнства. Калі-бі ў гэтым нумары (16) ня быў памешчаны фэль-тот перадрукаваны з газеты «Советская Беларуссия» пад загалоўкам «Гусіны перапалох», вельмі сумлеўнае вартасці, дык можна было-б падумаць, што карэспандэнцыя была скарочана з недахопу месца. Відзі, яны былі з гэтай прычыны; дзеля гэтага пажадана было-б, каб Рэдакцыя іх падала да ведама.

Я, як супрацоўнік «Бацькаўшчыны» пачатку да сяйні моцна пратэстую за неналежныя, судадносныя да сваіх супра-цоўнікі ды наўмыснае ігнараваныне, ён-ніжнія прац скарочаныне ў зъмену карэспандэнцыі грамадзкага высліку Беларусаў Нью-Ёрку й ваколіц, і ў знак гэтага ўстрымоўваюся ў пісаныні на не-акрэслены час.

З пашанай

К. Мароз

Сыбіта 28-га красавіка сёлета — тра-дышынны дзень Ляльнасці ў Амэрыцы. Доўгія халады з дажджамі ўжо ў пятніцу, як быцам, сталі на калені пе-рад гэтым вялікім амэрыканскім съвя-там і зъмяніліся прыгожай пагодай з тэмпратураю каля 50-ці градусаў Фаренгейта, але нікто ў падумцаў ня мот, што сыбіта будзе запраўдным першым вясенінм днём з ясным небам і тэмпра-тураю каля 80-ці градусаў.

Запраўды, першыя яны, цэплю ў пры-гожай дзень. Трыбуна для ганаровых гасцін, сярод якіх быў і наш Уладзімір, Архіяпіскап Васіль, ужо ад 12-ае гадзіны пачынае западніца. А 1-ай гадзіне ў пышных убраўніх кадэтаў пахоты, фэльтры і бліскучымі залатымі пагонамі, таксама ў бліскучых касцюмах, плаўна ў радасна машыруюць перад ганаровай трывнай на 69-ай вул. і 5-ым авеніям. Амаль перад кожнай арганізаціяй вялікай аркестра, у якіх болей пышных убраўніх кадэтаў пахоты, фэльтры і авіяцыі. Не забылі сярод іх іх кобзіны ды пышнымі касцюмамі з кароткімі спідніцамі. Як і заўсёды, нязвичайнай ўражанай зрабілі індыйцы з сваімі пышнымі каронамі з дубоўых пір'янік, а было іх цяпер шмат болей, чым у лёташнім годзе.

Амаль дзяবе гадзіны велічна ўрада на парадавалі ўсе гэтыя арганізаціі ў установы, якія рэпрэзэнтаваліся пераважна моладзіві, і яны ня толькі сваёю радасцю, але і становішчай мані-фэстравала наважанасць бараніц сваю зямлю, сваю свабоду супраць усякага трычыні, асаблівай-ж спраць згубнага карнізу. А хто загадаў ёй мані-фэстраваць гэтую сваю волю ў наважанасць? Можа ўрад? Або можа нейкай партыя, ці нейкай «акулы», як любіць ілгачаў бальшавіцкай прапаганды? Не, ані тыя, ані другія. Усе яны прыйшлі на мані-фэстацию свае волі, сваіх імкненій зусім дабрахвотна, на заклік Саюзу Амэрыканскіх Вэтэранаў, як таксама зусім дабрахвотна зъявіліся на гэтым Парадзе Свабоды шматлікія нацыянальныя арганізаціі, каб такім чынам паказаць перад усімі вольнымі съветамі сваю наважанасць ў змаганыні з таталітарным бальшавізмам, які сілою паніволіў іхнія свабодныя дзяржавы. Некаторыя нацыянальныя арганізаціі сёлета не зъявіліся на Парад, і напэўна им за гэта ани воласць з галавы на зваліца, бо-ж гэта быў Парад Свабоды, а не парад Няволі з бальшавіцкага пекла, які заўсёды арганізуецца таталітарным урадам з дапамогаю ягоных страшных урадаў МВД.

Але вось за Амэрыканцамі пайшлі арганізаціі — прадстаўнікі паняволеных народоў. Гэтую частку Параду пачалі Кітайцы з сваімі традыцыйнымі драконамі й хадулямі. Цяптер Кітайцы рэпрэзэнтавалі сябе нязвичайнай імпазантнай з шматлікімі анатыкуністичнымі лілёнгумі та некалькіх прыгожай убраўніх самаходах. За ім Грэки, якія сёлі-та паказаць сваіх прэзідэнтаў на гэтым парадзе.

На дзікім камені, на дзікім і жорскім шыпшинаўца ня зъявляла, пасыце цвяціцасці. І з генай цвяціцасці, з геных палесткай паўстане спрадвечная існасць.

Красавік, 1956 г. Юрка Віцьбіч
ЗША

Ад Рэдакцыі: Зъмянішчаючы вышэйшай артыкулу Юркі Віцьбіч, Рэдакцыя зазначае, што з трымя яго апошнімі абзакамі не згаджаецца:

На дзікім камені, на дзікім і жорскім шыпшинаўца ня зъявляла, пасыце цвяціцасці. І з генай цвяціцасці, з геных палесткай паўстане спрадвечная існасць.

Ад Рэдакцыі: Зъмянішчаючы вышэйшай артыкулу Юркі Віцьбіч, Рэдакцыя зазначае, што з трымя яго апошнімі абзакамі не згаджаецца.

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

</div